

דף י.

עין משפט א.

או"ח סימן צא סעיף ב

ב. משום "הכון לקראת אלהיך ישראל" לתפלה צריך שיהיה לו גם חגורה כ' בנוסף לאבנט ל' הלוכשו כדי שלא יהא לבו רואה את הערוה, אבל לשאר ברכות א"צ גם חגורה מ'.

עין משפט ב.

או"ח סימן צא סעיף ה

ה. לא יעמוד להתפלל באפונדתו ו' ולא בראש מגולה ולא ברגלים מגולות ס' דהיינו יחף אם דרך המקום שאין עומדים לפני גדולים ברגלים מגולות.

עין משפט ג.

או"ח סימן צא סעיף ו

ו. דרך החכמים והתלמידים שלא יתפללו אלא כשהם עטופים ע'.
הגה: ובשעת זעם בעולם יש לחבק הידים בשעת התפלה כעבד לפני רבו, ובעת שלום פ' יש להתקשט בכגדים נאים ולהתפלל.

- כ. וביעבד אם לא התפלל עם חגורה יצא דכדאי הם רש"י ורבינו שמעיה לסמוך עליהם בדיעבד.
- ל. וְאֲבֵנֶיךָ הוּא שֶׁל מְכַנְסִים.
- מ. מאחר שיש לו כבר הפסק בין לבו לערוה.
- נ. פי' הרמב"ם בפי' המשניות שהוא בגד פנימי הלוכשים לזיעה ורש"י פי' אזור חלול שנותנים בו מעות, בברכות דף ס"ב ע"ב ויש להחמיר כב' הפירושים, שם אות כ"א.
- ס. וְשַׁבַּת דָּף י' ע"א ותוס' שם, ועיין בכה"ח אות כ"ב והכל תלוי במנהג המקום.
- ע. וכל אדם יש לו לעשות כך כת"ח לקיים מצות "הכון לקראת" וכו'.
- ו. וּפְיָא בְּשַׁחְרִית בַּעַת הַנַּחַת תְּפִילִין לֹא יִשְׁאִיר שְׂרוּל לְבוּשׁ וְהַשְּׁנִי חֲלוּץ אֵלָא יַחְזוּר וְיִלְבָּשׁ שְׁנִיָּהּ אַחַר הַנַּחַת הַתְּפִילִין, כה"ח אות כ"ו.
- פ. וְלֹא יִשְׁלַב עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹתָיו יְמִין וּשְׂמָאל כִּי הוּא מוֹרִיד דִּין עַל עֲצָמוּ בִּזְהַר ח"ו, משער רוה"ק דף י' ע"א, וכה"ח אות כ"ח.

ובשם המקובלים יזהר אדם שלא ישא עליו שום דבר של ברזל בעת התפלה, שם אות כ"ט. וא"כ צריך ליזהר שלא יהיו עליו מפתחות או מטבעות ואולי עדיף לעשות את המפתחות

עין משפט ד.

א"ח סימן צה פעיף ג

ג. מניח ידיו על לבו כפותין הימנית על השמאלית ^ז ועומד כעבד לפני רבו באימה וביראה ובפחד, ולא יניח ידיו על חלציו שזה דרך יוהרא.

עין משפט ה.

א"ח סימן צא פעיף ו

ו. דרך החכמים והתלמידים שלא יתפללו אלא כשהם עטופים ^ק.
הגה: ובשעת זעם בעולם יש לחבק הידים בשעת התפלה כעבד לפני רבו, ובעת שלום ^ר יש להתקשט בבגדים נאים ולהתפלל.

א"ח סימן כד פעיף א

א. אם אין אדם לובש טלית בת ד' כנפות אינו חייב בציצית ^ש, וטוב ונכון ^ת שכל איש יהיה זהיר ללבוש טלית קטן כל היום כדי שיזכור המצוה בכל רגע. ולכן יש בו חמשה קשרים כנגד חמשה חמשי תורה, וארבע כנפות שבכל כנף שיפנה יזכור המצוה.

מחומר אלומיניום.

צ. ^ו ב"י מגמ' שבת דף יו"ד ע"א ולפי האר"י ז"ל אין הבדל בין עת זעם בעולם לעת שלום תמיד הימין על השמאל, וגם רמז להכנעת היצר הרע הנמצא בצד שמאל, ב"י. ועל דרך האמת להגביר מדת הרחמים על הדין, כה"ח אות י"ג.

ק. וכל אדם יש לו לעשות כך כת"ח לקיים מצות "הכון לקראת" וכו'.

ו. ואפי' בשחרית בעת הנחת תפילין לא ישאיר שרוול לבוש והשני חלוץ אלא יחזור וילבשם שניהם אחר הנחת התפילין, כה"ח אות כ"ו.

ר. ^ו ולא ישלב עשר אצבעותיו ימין ושמאל כי הוא מוריד דין על עצמו בזה ח"ו, משער רוה"ק דף י' ע"א, וכה"ח אות כ"ח.

ובשם המקובלים יזהר אדם שלא ישא עליו שום דבר של ברזל בעת התפלה, שם אות כ"ט. וא"כ צריך ליזהר שלא יהיו עליו מפתחות או מטבעות ואולי עדיף לעשות את המפתחות מחומר אלומיניום.

ש. מנחות מ"א ע"ב, מ"מ מפסיד השכר בעוה"ב שהיה מקבל אם היה לובש ציצית שיש בה חמשה לשונות למצות עשה שהם "ועשו להם ציצית" "והיה לכם לציצית", "ונתנו על ציצית", "וראיתם אותו", "גדילים תעשה לך", ב"י.

ת. ^ו כמ"ש בסוטה י"ד ע"ב, וגם יזהר לעשות טלית נאה משום "זה אלי ואנוהו" כמ"ש בשבת קל"ג ע"ב, וכמ"כ יהי מכובס ונקי, כה"ח אות ג', ומכאן מוסר לאותם הלובשים טלית שאינה נקייה.

א. ב. נכון ללובשו על המלבושים א. ולפחות יזהר שיהיה לבוש בציצית בעת התפלה ב.

עין משפט ו. או"ח סימן רלב סעיף ב

ב. לא ישב אדם להסתפר סמוך למנחה עד שיתפלל ג וכן לא יכנס למרחץ ולא למקום שמעבד עורות, ולא לדון ולא לאכול אפי' סעודה קטנה סמוך למנחה גדולה, ואם התחיל באחת מכל אלו אינו מפסיק ד אפי' שהתחיל באיסור, ובלבד שיהיה שהות ביום להתפלל אחר שיגמור סעודתו או מלאכתו ה, אבל אם אין שהות י צריך להפסיק. מאימתי התחלת תספורת משיניח סודר של ספרים על ברכיו, ותחילת דין משיתחילו הצדדים לטעון, או משיתעטפו הדיינים, והיום שאין עיטוף משישבו על דעת לדון, ותחילת סעודה משיטול ידיו.

הגה: ויש חולקים וסוברים דסעודה קטנה מותר ואינו אסור אלא בסעודת נישואין או מילה.

הגה: וי"א דאפי' סעודה גדולה סמוך למנחה גדולה מותר ז.

הגה: וי"א דסעודה קטנה אפי' למנחה קטנה מותר, ונהגו להקל בסעודה גדולה סמוך למנחה גדולה וגם להקל בסעודה קטנה סמוך למנחה

א. ודעת האר"י ז"ל ללובשו למטה ע"ג חלוקו והלובשו ע"ג בגדיו הוא טעות גדולה היפך האמת, כה"ח אות ד'. ועיין בכה"ח שם ליישב דברי מר"ן.
 ב. היינו מי שאינו יכול להתעטף כל היום. ובלבוש כתב בשעת ק"ש ותפלה. והאר"י ז"ל היה נזהר מאוד להתפלל גם במנחה בטלית ותפילין.
 ג. משנה שבת ט' ע"ב. וסמוך למנחה היינו חצי שעה קודם לזמן המנחה, ב"י, ומ"א ס"ק ד'.
 ו גם ת"ח שתורתם אומנותם לא יתחילו חצי שעה קודם מנחה לעסוק בפילפול שלא יהיה לבם טרוד אלא מתוך הלכה פסוקה, כה"ח אות י"ז.
 ד. היינו דהתחיל אחר שהגיע זמן מנחה גדולה, אבל התחיל משהגיע זמן סמוך למנחה קטנה מפסיק אפי' יש שהות, מ"א ס"ק ט', כה"ח אות י"ט.
 ה. וי"א דרק מלאכה שאינו מפסיק בה לחצאין אסורה כגון תספורת, אבל כתיבה או תפירה שמפסיקים בהם באמצעם אין איסור. וכ"כ המאירי, כה"ח אות י"ח.
 ו. היינו שיוודע שתמשך הסעודה עד שתחשך וע"כ צריך להפסיק מיד, מ"א ס"ק י"א.
 ז. ולדעה זו סמוך למנחה קטנה אסור גם בסעודה קטנה ואם התחיל אינו מפסיק אפי' בסעודה גדולה אם יש שהות, מ"א ס"ק ט"ו.

קטנה.

מ"מ יש להחמיר בסעודה גדולה אפי' סמוך למנחה גדולה ^ה, ואפי' אם התחיל לפני כן אם הגיע זמן מנחה קטנה צריך להפסיק ולהתפלל.

ח"מ סימן ה פעיף ה

ה ט. תחילת דין היינו משהתחילו בעלי הדין לטעון, או ^ט נתעטפו הדיינים.

עין משפט ז. ח"מ סימן ה פעיף ג

ג ז. זמן ישיבת הדיינים עד סוף שעה ^י חמישית, ומכאן ואילך אין צריכים לישוב.

עין משפט זז. ט. י. אר"ח סימן קנז פעיף א

א. א. כשתגיע שעה רביעית ^כ ביום יקבע סעודתו, ואם הוא ת"ח ועוסק בלימודו ימתין עד שעה ששית ^ל ולא יאחר יותר.

ה. וכן המנהג בירושלים שאין יושבין לאכול בסעודה גדולה כגון של נישואין וכדומה אפי' סמוך למנחה גדולה עד שמתפללין מנחה קודם, כה"ח אות ל'. אך המחמיר כדעת מר"ן דגם בסעודה קטנה אסור אפי' סמוך למנחה גדולה תע"ב, כה"ח אות ל"ד.

ט. הדיינים היו בימיהם יושבים בטליתותיהם ובסודרין מעוטפין מפני אימת השכינה, וכדי שלא יפנו אנא ואנא כ"כ הסמ"ע.

י. והרמב"ם כתב עד סוף שעה שישית והטור נקט עד חצי יום. מימרא דרב ששת בשבת דף י' ע"א עד זמן סעודה, ומבואר שם שהוא שעה שישית שהוא זמן מאכל ת"ח.

כ. מ"מ מפסחים י"ב ע"ב, שעה רביעית מאכל כל אדם, ומשמע משם דמחשבין מעלות השחר ושעות זמניות, וי"א דמחשבין משעה שקם ממטתו ואולי ע"ז סומכין בשבת ויו"ט שמאריכין לפעמים גם אחר ו' שעות מעמוד השחר, מ"א ס"ק א'.

ל. דעת הב"י בח"מ סי' ה' דוקא תחילת שעה ששית ודעת הב"ח שם אפי' בסופה. כתב הרמב"ם בפ"ד מהלכות דעות דלעולם ישתדל אדם שיהיו מעיו רפין כל ימיו, וזה כלל גדול ברפואה כל זמן שיציאותיו קשות חלאים רעים באים וכו' ע"ש. ובכה"ח אות ז' כתב דחייב אדם לפנות גופו ולבדוק עצמו קודם האכילה ומי שאינו עושה כן פוגם פגם גדול דא"א לו לברר קודם שהוציא מגופו הפסולת.

ו. יזהר להניח מלח על השולחן כי השולחן במקום מזבח והאכילה במקום קרבן וכתוב על כל קרבן תקריב מלח. וגם זה תיקון לנפש, וצריך לטבול ג"פ הממתקים ג' הגבורות וע"י טיבול זה הקליפות מסתלקין מהשולחן. ולח"ם בגמטריה ג' הויות והם סוד ג' חסדים שהם ביסוד וממתקים הג' גבורות, ע"ש באות ט'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

אור"ח סימן פד פעיף א

א. מרחץ חדש שלא רחצו בו מותר לקרות בו ^מ, ובישן בבית החיצון שכל העומדים שם לבושים מותר לקרות בו ובאמצעי שמקצת ערומים אסור ^נ אבל מותר שם בשאילת שלום, ובפנימי אסור גם בשאילת שלום ^ס.

ועיין עוד כמה פרטים בכה"ח מאות י' עד אות י"ט.
 ושם באות כ' כוונת האכילה בקיצור משער המצוות פ' עקב, ע"ש.
 ויש שם באות כ"ג יברך ברה"מ בעצימת עיניו אם אין סידור לפניו, ובשמחה ובטוב לבב ועי"ז מקבל השפעה ביותר.
 והגם שיש כמה דברים שהאוכלם גורמים לשכחה כגון זיתים, מ"מ כל זה שאוכלם בלא כוונה אבל האוכלם עם כוונה ידועה נותנים לו זכירה.
 והכוונה באכילת זיתים היא שיכוון א"ל אלהי"ם מצפ"ן שהם בגימטריה זי"ת, וגם בזיתים הכבושים במלח יש להחמיר לכוון כן, שם.
 צריך לזהר שלא לאכול לב של חיה בהמה או עוף שע"ז מתקשר בו היצר הרע, וע"כ גורם לו ג"כ שכחה, וגם הנשים לא יאכלו הלב הגם שאין בהם טעם שכחה מ"מ גורם להתקשרות היצר הרע.
 וגם במוח וכבד יש להזהר.
 וכן יזהר שלא לשנות משירי רחיצה דקשה לשכחה, כה"ח אות כ"ח.
 אם יאמר אדם "נר לרגלי דבריך ואור לנתיבותי" בכל יום ז' פעמים יהיה זכרון, שם באות כ"ט משבילי אמונה.
 פת חטים ביצה בלי מלח ובלי שמן זית יפה לזכירה, שם.
 טוב שאדם לא יגדל בהמות או עופות בביתו כי יצטרך לזהר להאכילם לפניו שלא לגרום צער בעלי חיים, שם אות ל"ב.
 מי שרוצה לזכות בהתמדה לקום בחצות, יפריד עצמו מהגשמיות ויכוון בברכותיו ובאכילתו כי עי"ז מקדש את עצמו ברוח הקודש, ועוד בלילה יאכל מאכלים קלים, כה"ח אות ל"ו.
 יקדים אדם בשר עוף לאכילת בשר בהמה, ובשר בהמה דקה לבשר בהמה גסה, וכן מבושל לצלי, ודגים קודם לאכילת כל סוג בשר כי הדגים הם חמים ביותר ומעכל המאכל במהרה, כה"ח אות ל"ח מדברי הרמב"ם.
 ויאכל אדם צמוקים לפני הסעודה והם גם טובים להעביר דאגה מלב אדם, כה"ח אות מ' משבט מוסר.
 לא ירבה אדם באכילת פירות שיש בהם טעם וגם ריח כי זה מרבה טומאה, שם אות מ"ב.
 ועיין בכה"ח אות מ"ג, דאברים הימניים יותר טובים מהשמאליים, ובשר עוף יותר טוב מבשר בהמה ובשר בהמה טוב מדגים.
מ. ושאני מבית הכסא דאסור אפילו בחדש. דביה"כ מאיס טפי, מגמ' שבת דף יו"ד.
נ. ואפי' סיידו, אבל אם עשה בו שינוי מעשה בגופו כגון שעקר התנור ועשאהו בית מגורים מותר לדור בו ולברך שם, כה"ח אות ג'.
ס. וה"ה במבואות המטונפים אסור בשאילת שלום, מ"א ס"ק ב'. ואדם שקוראים לו שלום אסור לקרוא לו בשמו בבית הכסא או במרחץ בבית הפנימי. כ"כ הב"ח ובלשון לעז

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: ומותר להרהר בד"ת באמצעי ע.

אור"ח סימן פג סעיף א

עין משפט [י.כ.]

א. אסור לקרוא כנגד בית הכסא ישן אפי' פינו ממנו הצואה פ והיינו שאין לו מחיצות, אבל ביש לו מחיצות ז אפי' שיש בו צואה קורא בסמוך לו כנגדו אם אין מגיע לו ריח רע.

אור"ח סימן מה סעיף ב

ב. בבית המרחץ בבית החיצון שכולם לבושים מותר לכתחלה להניח שם תפילין, ובבית האמצעי אינו יכול להניחם לכתחילה כי מקצתם שם אינם לבושים ק, ואם הם בראשו אינו צריך לחולצן, ובבית הפנימי אפי' היו בראשו צריך לחולצן.

מותר, אבל הפר"ח אסר גם לקרוא לו בלשון לעז. והט"ז בס"ק ג' חלק על הב"ח ודעתו שמותר לקרוא לאדם ששמו שלום בשמו בבית הכסא או במרחץ והסכים עמו הפמ"ג בא"א בסו" פ"ה אות ג'. וכן הסכים הברכי יוסף אלא שסיים דהמחמיר בזה תבא עליו ברכה אך בלשון לעז מותר גמור. וכן לא יזכיר שם "שבת" שזה ג"כ שמו של הקב"ה, ועיין בכה"ח אות ז'.

ו ואם שאל לו חבירו דבר הלכה אסור לומר לו אין משיבין במרחץ, ואם הוא בבית אמצעי מותר לענות כך.

ואם חבירו נתן לו שלום ישיב לו עליכם ברכה וטובה, ועיין בכה"ח אות ח'-ט'.

ע. אבל בפנימי אסור גם בהרהור. ואסור לענות אמן בבית המרחץ כ"כ הרמ"א, אבל לשון אמונה מותר, כה"ח אות י'.

ו והיינו בפנימי ושמע חבירו מבחוץ שברך, אסור לענות על ברכתו. ודוקא אמן דברכות או קדיש אבל על דברי חול כדרך בנ"א מותר לענות אמן, כה"ח אות י"א.

פ. ו אפי' ניקו אותו וסיידו אותו כיון שהיה שעה אחת לבית הכסא. ומ"מ אם הרסו המקום ושיפצו אותו אין כבר בזיון ומותר. כה"ח אות ב'.

צ. בגובה עשרה טפחים.

ק. ועיין בכה"ח אות ה' כיצד האשה תברך בבית הטבילה.

דף י:

עין משפט א.

או"ח סימן פה סעיף ב

ב. אפי' להרהר בד"ת אסור בבית הכסא ובבית המרחץ, ובמקומות המטונפים והוא מקום שיש בו צואה ומי רגלים. דברים של חול מותר לאומרם שם בלשון הקודש ש. הכינויים כגון רחום ה' חנון נאמן וכיוצא מותר לאומרם שם, אבל שמות שאינם נמחקים א' אסור להזכירם ב' שם. ולהפריש מדבר אסור שם מותר ג' אפי' בלשון הקודש.

הגה: במקום שמותר להרהר בד"ת מותר לפסוק דין ובלבד שלא יאמר טעמו.

עין משפט ב.

ח"מ סימן רפב סעיף א

א. כל הנותן נכסיו לאחרים אפי' בלשון מתנה אפי' שהיורשים אינם נוהגים בו כשורה אין רוח חכמים נוחה הימנו ד', ומ"מ זכו האחרים במה שנתן להם. מ"מ מידת חסידות שלא להעיד ה' בצואה שמעבירין בה

ר. וע"כ יחשוב שם חשבונותיו כדי שלא יבא לידי הרהור בד"ת, כ"כ בספר חסידים סי' תקמ"ו או בבנינים נאים, כה"ח אות ד', ועיין בכה"ח אות ח' מירושלמי מש"כ.

ש. ומדת חסידות להחמיר, כה"ח אות י"א.

ת. ולדעת הראב"ד אסור שם "רחום" דלא מצאנו רחום אלא להקב"ה וראוי להחמיר, כה"ח אות י"ג.

א. לאו דוקא שאינם נמחקים שהרי שלום נמחק ואסור להזכירו, מ"א ס"ק ג'. כה"ח אות י"ד.

ב. ואפי' בלשון לעז, כה"ח אות ט"ו.

ג. ולפ"ז אם נכנס לו הרהור רע מותר להרהר בד"ת דהוי אפרושי מאיסורא, כה"ח אות ט"ז.

ד. רמב"ם בפ"ו מנחלות הלכה י"א ממשנה פ"ח, ב"ב קל"ג ע"ב וכת"ק. ואין רוח חכמים נוחה מכיון שלא יודעים איזה זרע יצא ממנו. סמ"ע ס"ק א'. ואע"פ שלא נוהגים בו כשורה היינו שאינם נוהגים כבוד במורישם אע"ג שנוהגים כשורה במילי דשמיא. סמ"ע ס"ק א'. ה. מימרא דשמואל לרב יהודה שינא שם.

וביביע אומר ח"מ ח"ח סי' ט' העלה דאם כותב בצואה שרוב הנכסים שלו ינתנו לבנו שהוא ת"ח, ושאר נכסיו לשאר היורשים שפיר דמי, ולא דמי למה שאמרו בכתובות נ"ז ע"א בכותב רוב נכסיו לבתו דהוי אעבורי אחסנתא, דשאני התם שאין הבת יורשת כלל, משא"כ בן בין הבנים די"ל דאין בו משום אעבורי אחסנתא. וכל זה בצואת שכיב מרע

הירושה מהיורש אפי' מבן שאינו נוהג כשורה לאחיו החכם ונוהג כשורה.

הגה: ציוה לעשות בנכסיו הטוב שאפשר לעשות, הרי ינתנו ליורשים כי אין טוב

מזה י.

אבל בנותן מתנת בריא לדעת רבים יכול לעשות ולתת כפי ראות עניו שיכול אדם לעשות בנכסיו מה שירצה ולא שייך בזה משום אעבורי אחסנתא. ועוד שם העלה דאם השכיב מרע נותן לאחד הבנים החכם ומעביר מבנו השני שמחלל שבת בפרהסיא ועובר על איסורי תורה אין בזה משום אעבורי אחסנתא ע"ש.

ו. ממרדכי בפ' מי שמת סי' תרכ"ה וכתב שם דאפי' יש אפשרות להקדיש נכסיו, לתת ליורשיו עדיף, והטעם שזיכתה לו תורה בפרשת נחלות דיקומו היורשים תחת מורישן בנחלתן. סמ"ע ס"ק ד'.